

Türkçenin İkinci Dil Olarak Öğretiminde Telaffuz Becerisi Açısından Karaokenin Kullanılması¹

Bilal Ferhat KARADAĞ²

Merve DİNCER³

Öz

Telaffuz, bir dil öğrencisinin nitelikli bir konuşma yeteneğine sahip olabilmesi için gerekli işlevlerden biridir. Telaffuz becerisini geliştirebilmek için uygulanabilecek çeşitli yöntem ve araçlar mevcuttur. Karaokenin de bunlardan biri olduğu düşünülmektedir. Çünkü karaoke dil öğrencisine özgür bir performans ortamı sunmakta, dinlenen ve seslendirilen şarkı sözlerinin aynı anda takip edilmesine fırsat tanımaktadır. Bu çalışmada Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin telaffuz becerilerini geliştirmede karaoke kullanımının rolünü ortaya koyabilmek amaçlanmıştır. Çalışma, nitel araştırma yöntemi çerçevesinde durum çalışması deseniyle gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın katılımcıları Ankara’da özel bir dil öğretim kurumunda Türkçe öğrenen 10 yabancı uyruklu öğrenciden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak gözlem, görüşme ve video kayıtlarından faydalanılmıştır. Veriler içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada karaoke kullanımının öğrencilerin telaffuz becerilerini geliştirmede katkı sağladığı, öz güvenlerinin artmasına bağlı olarak konuşma kaygılarında azalmalar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bulgulara göre öğrencilerin telaffuzlarının geliştirilmesinde karaokeden faydalanılabileceği ve etkileşimli

¹Bu çalışma “Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Uluslararası Genç Araştırmacılar Kongresi”nde (30 Haziran, 2021) sunulan sözlü bildiri temel alınarak genişletilmiştir.

² Arş. Gör. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, ferhatkaradag58@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5301-2860

³ Öğr. Gör., Amasya Üniversitesi, merve.dincer@amasya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6297-1481
Geliş tarihi: 16.02.2022- Kabul tarihi: 16.03.2022

Kaynak gösterme: Karadağ, B. F. ve Dinçer, M. (2022). Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde telaffuz becerisi açısından karaokenin kullanılması. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 7(1), 117-149
DOI: 10.17932/IAU.TOMER.2016.019/tomer_v07i1005

bir öğrenme ortamında konuşma becerisine yönelik katkılarının olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karaoke, Telaffuz, İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretimi.

The Use of Karaoke in the Teaching Turkish as a Second Language in terms of Pronunciation Skills

Abstract

Pronunciation is one of the necessary functions for a language learner to have a qualified speaking ability. There are various methods and tools that can be performed to improve pronunciation skills. Karaoke is thought to be one of them because, karaoke provides a free performance environment for the language learner and provides the opportunity to follow the listened and voiced lyrics at the same time. In this study, it was aimed to reveal the role of karaoke in improving pronunciation skills of students who learn Turkish as a second language. The study was carried out with a case study design within the framework of qualitative research method. Participants of the study consist of 10 foreign students who are learning Turkish in a private language education institution in Ankara. Observations, interviews, and video recordings were used as data collection tools. The data were analyzed using content analysis. At the end of the study, it was found that the use of karaoke improved students' pronunciation skills, decreased speech anxiety and increased self-confidence during speaking. According to the findings, it was concluded that karaoke can be used in improving pronunciation of students and contributes to speaking skill in an interactive learning environment.

Keywords: Karaoke, Pronunciation, Teaching Turkish as a Second Language.

Giriş

İnsan, sosyal bir varlık olduğu için toplumla iletişim ihtiyacı hissetmektedir. Diğer bireylerle kurduğu iletişim sayesinde duygu ve düşünceler-

rini paylaşabilmekte ve yaşamına yön verebilmektedir. Bundan dolayı ana dilinde de yabancı dilde de iletişim kurabilmek kişilerin asıl amacı olmaktadır. Çünkü insanlar kendilerini ve yaşadıkları çevreyi anlama ve yorumlama çabalarını iletişim ile yerine getirebilmektedirler (Yalçın ve Şengül, 2007). Bu nedenle nasıl ki birey ana dilinde iletişim kurarak bu çabalarını gerçekleştirmeye çalışıyorsa, yabancı veya ikinci bir dil öğrenen bireyin de amacı çoğunlukla öğrenmek istediği dilde anlama ve yorumlama gayesini yerine getirmeye çabalamaktır. Bunun yolu da dengeli bir biçimde geliştirilmiş ve benimsenmiş dinleme ve konuşma becerilerinden geçmektedir.

Dinleme, bireylerin hedef dil öğretimde karşılaştıkları ilk beceridir. “Dil ile ilgili ilk girdiler bu beceri sayesinde gerçekleşmektedir” (Karagöl, 2021:232). Hedef dilin dünyasına dinleme ile giren dil öğrencisi, kademeli bir biçimde dili tanımaya ve zihin dünyasında anlamlandırmaya fırsat bulmaktadır. Bu sayede dil ile ilgili bilgileri oturmaya ve dilin kullanım biçimini çözümlenmeye başlamaktadır. Bundan dolayı dinleme becerisi Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde de çok önemli olup diğer becerilerin gelişiminde rol üstlenmektedir (Boylu, 2021). Çünkü dili tanımaya başlayan dil öğrencisi, belirli bir süre sonra bu dili aktif olarak kullanmaya ve sözel üretimler gerçekleştirmeye başlamaktadır. Haliyle iyi kazanılan bir dinleme becerisi sayesinde birey günlük hayatında hedef dili doğru kullanabilmekte ve iletişim kurabileceği insanlarla da daha rahat anlaşabilmektedir. Böylelikle nitelikli bir iletişim döngüsü gerçekleşebilmektedir. Nitekim Emiroğlu ve Pınar (2013) da iletişim için dinleme becerisinin iyi gelişmesinin önemine değinerek bu becerinin üzerinde iyi şekilde durulması gerektiğini ifade etmektedir. Ayrıca bu iletişim sürecinde dinleme ile konuşmanın bir bütünlük oluşturmasının gerekliliğini vurgulayıp iyi bir konuşma için dinlemenin gerekli olduğunu ve doğru bir telaffuz için her bir sesin iyi kavranmasını, bu sayede seslerin oluşturduğu sözcüklerin iyi anlaşılıp kullanılması gerektiğini belirtmektedir. Dolayısıyla iyi bir

iletişim gerçekleştirebilmek için dil öğrencisinin konuşma becerisine de yeterli düzeyde hâkim olması gerekmektedir.

Konuşma becerisi, tıpkı ana dilinde olduğu gibi hedef dilde de bireylerin kendilerini ifade etmelerine olanak tanıyan bir yapıda bulunmaktadır. Hedef dilin dünyasına dinleme ile giren dil öğrencisi daha sonra bu dili sözel olarak konuşma becerisi aracılığıyla üretebilmektedir. Özellikle hedef dilde iletişim kurmanın bir dil öğrencisinin ana amacı olduğu düşünüldüğünde bu becerinin kazandırılmasının ne kadar gerekli olduğu görülmektedir. Çünkü konuşma becerisi “genel olarak duygu ve düşüncelerin sözlü olarak aktarılmasına denilmektedir. İnsanların çevresiyle etkileşim kurmasının en etkili yoludur. Bu yolla görüş, düşünce, duygu ve sorunlar başkalarına aktarılarak paylaşılmaktadır” (Güneş, 2014:105). Konuşma becerisi aracılığıyla dil öğrencileri bireylerle iletişim kurabilmekte ve girdiği ortamlarda bu iletişimi devam ettirebilmektedir. Bununla beraber iyi bir konuşma becerisi performansı için gerekli olan bileşenler de bulunmaktadır. Ocaklı (2008) bunların sırasıyla akıcılık, dil bilgisi, dilsel beceriler, sözcük bilgisi, söylem, duyduğunu anlama ve sesletim (telaffuz) olduğunu belirtmektedir. Bu bileşenlerin her birinde nitelikli ilerleme sağlayan kişiler hedef dili daha anlaşılır kullanabilmektedir. Dolayısıyla herhangi biri veya birkaçından kaynaklanabilecek ve iletişim kurulan kişiye yapaylık hissi verebilecek problemlerin önüne geçebilmektedir. Bu bileşenler içerisinde özellikle telaffuz hedef dili konuşan kişinin kendisini doğru ve anlaşılır ifade edebilmesinde büyük rol oynamaktadır.

Telaffuz, seslerin doğru seslendirilmesinin yanında konuşurken vurgu ve tonlamayı da yerinde yapmayı gerektiren bir konuşma becerisi bileşenidir. Yani telaffuzu “çeşitli konuşma araçlarının yardımıyla seslerin doğru, açık ve anlaşılır bir şekilde o dile ait tonlama, vurgu, jest, mimikler gibi öğelere bağlı kalınarak zamanlama ve ses kalitesinin yardımıyla çıkarılması şeklinde tanımlamak mümkündür” (Armağan, 2021:226). Ana dili öğretiminde önemli bir bileşen olan telaffuz ikinci dil öğretiminde de

doğru bir konuşma becerisi için gerekli olarak görülmektedir. Archibald (2012) dil öğrenenlerin telaffuz konusunda eğitilmedikleri takdirde kendilerini gergin hissedebileceklerini ve hata yapmaktan korkabileceklerini ifade etmektedir. Bununla beraber eğer bireyler kullanacakları sözcüklerin telaffuzunu iyi bir şekilde kavrar ve bunu uygulamaya dökebilirse hem öz güven kazanabileceğini hem de öğrendiği sözcükleri daha rahat ifade edebileceğini vurgulamaktadır. Çünkü telaffuz konuşulanların anlaşılmasında etkin bir role sahiptir (Bodorik, 2017) ve tüm beceri alanlarıyla bağlantılıdır (Darcy, 2018). Haliyle Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde dil öğrenenlerin doğru bir telaffuz becerisi geliştirebilmesi, kendilerini ifade etmesini ve söylediklerinin anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır. Fakat dil öğretiminde genellikle zaman yetersizliği, materyal eksikliği veya çeşitli yöntem ve teknik eksikliğinden dolayı telaffuz eğitimine yeterli zaman ayrılmamaktadır (Şenyiğit ve Okur, 2019). Halbuki bahsedildiği üzere iyi bir iletişim gerçekleştirebilmek için nitelikli telaffuz etkinliklerine ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca bu eğitim için belirlenen etkinliklerin öğrencinin öğrenme motivasyonunu yükseltmesi, eğlenceli olması, birden fazla duyu organına hitap etmesi, aşırı hazırlığa ihtiyaç duymaması ve özellikle sınıf ortamında rahatlıkla gerçekleştirilebilecek türden olması gerekmektedir (Morris ve Smith, 2011). Karaoke de bahsi geçen hususlara uygun bir etkinlik olarak öne çıkmaktadır.

Karaoke, bir kişi veya grubun belirli bir ekranda yer alan şarkı sözlerini takip ettiği ve ritme uyum sağlayarak müzik eşliğinde şarkı söylemesini kapsayan bir aktivitedir. Karaokede, melodiler ilerledikçe şarkının sözleri melodiyle eş zamanlı olarak vurgulanmakta ve karaoke şarkıcısının da vurgulanan bu sözleri melodinin ritmi ve hızına göre seslendirmesi amaçlanmaktadır (Erten, 2015). Bu bakımdan karaokede bilgi üç şekilde aktarılmaktadır: ses, video ve metinsel bilgi (Lee, 2011). İşitsel ve görsel olarak uyarılan birey çok yönlü olarak bu aktiviteyi gerçekleştirmekte ve aynı zamanda eğlenceli anlar yaşamaktadır. Böylelikle karaoke, ses-

lendiren kişinin konuşma becerisine doğrudan bir etki yaparken sözcük hazinesi ve konuşma bileşenlerinde de önemli bir rol oynayabilmektedir. Çünkü bu aktivitede bireyler performanslarına dayalı olarak puan aldıkları için bir sonraki aktivitede daha fazla puan alabilmek ve performansını geliştirebilmek için seslendirmesine daha çok dikkat etmektedir (Murad, Wang, Turnbull ve Wang, 2018). Haliyle karaokenin hedef dili konuşurken telaffuzu geliştirebilme konusunda katkılarının olabileceği görülmektedir. Telaffuz eğitimlerinin temel eylemlerinde dinlemek, ayırt etmek, belirlemek, tekrar etmek ve son olarak telaffuz olduğu için öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi ve yönlendirilmesi önemlidir. Bu eğitimlerde de en çok bilinen egzersiz türü “ayna egzersizi” olup dil öğrenen kişinin tıpkı bir dansçı gibi hareketler gerçekleştirmesi beklenir. Kendi dilinde yer almayan yeni ağız ve yüz hareketlerini gerçekleştirmeye çalışan birey için ayna en eski ve en etkili yollardan bir tanesidir. Gelişen teknoloji düşünlüğünde karaoke de günümüzün “ayna egzersizi” olup bu egzersizin tüm faydalarını bünyesinde barındırır (Athanasopoulos, Hagihara, Cierro ve Guérit, 2017). Bu bakımdan karaoke, dil öğrenenlerin hedef dildeki telaffuz kaygılarını giderebilecek önemli ve çeşitli duyulara hitap eden çok uyaranlı bir aktivite olarak değerlendirilmektedir. Aynı şekilde Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde de dil öğrenenlerin telaffuz eğitimlerinde karaokeden faydalanılarak dilin ritmini ve melodisini yakalayarak çeşitli ağız ve yüz hareketlerini taklit etmelerini sağlanabilir. Böylelikle eğlenceli, yaparak ve yaşayarak gerçekleştirilen uygulama sayesinde öğrenilenlerin kalıcılığı da sağlanabilir.

Alanyazın incelendiğinde karaokenin çeşitli alanlarda ve dil öğretim sahasında kullanımına ilişkin farklı araştırmaların yapıldığı görülmektedir. Athanasopoulos, Hagihara, Cierro ve Guérit (2017), yabancı dil öğreniminde telaffuz bileşeninin geliştirilebilmesi için bilgisayar destekli öğretimden faydalanarak bir senaryo hazırlamışlardır. Sanal gerçeklik ve 3B sesini kullanarak karaoke uygulaması geliştirmişler ve işitsel-görsel olarak bu

uygulamanın değerlendirmesini yapmışlardır. Çalışmanın sonunda karaoke uygulaması ile etkin geri bildirimler verilebileceğini ve işitsel-görsel özelliği sayesinde öğrencilerin telaffuz becerilerinin geliştirilebileceğini belirlemişlerdir. Erten (2015), dil sınıflarında karaoke kullanımını incelediği çalışmada karaokenin sınıf etkinliği şeklinde tanıtımı üzerinde durmuş ve gerekli olabilecek teknik ekipmanların tanıtımını gerçekleştirmiştir. Buradan hareketle de karaokenin farklı uygulamalarından bahsedip potansiyeli ve ilkeleri üzerinde durmuştur. Murad, Wang, Turnbull ve Wang (2018), yabancı dil öğrenimini geliştirebilmek amacıyla doğal konuşmayı geliştirmek için şarkı söyleme ve dinlemeyi esas alan karaoke uygulaması üzerinde durmuşlardır. Bu amaçla, çok modlu eğitimler sağlayarak profesyonel bir şarkıcının videosundan, çevirisi yapılmış şarkı sözlerinden ve oyunlaştırılmış karaoke uygulamalarından faydalanmışlardır. Araştırmanın sonunda gerçekleştirdikleri karaoke uygulamasının telaffuzu geliştirdiği ve sözcük hazinesini zenginleştirdiğini tespit etmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin bu uygulamaları eğlenceli bulduğunu ve yabancı bir dilde şarkı söyleme kolaylığı yaşattığını belirttiklerini saptamışlardır. Lee (2001), karaokenin yabancı dil olarak İngilizce öğrenme sürecine dâhil edildiğinde öğrenenlerin motivasyonunun artıp artmadığını araştırdığı çalışmada İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencileri on takıma ayırmıştır. Bu takımlar popüler İngilizce şarkılar seçip sınıf ortamında karaoke ile tanıtımını yaparak süreç sonunda grup içi tartışmalarda bulunmuşlardır. Araştırmanın sonunda karaokenin öğrencileri öğrenmeye motive ettiği ve öğrenciler tarafından değerli bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sesletim becerilerinin gelişimine yönelik gerçekleştirilen uygulamalardan birisi de Tekin (2020) tarafından yapılan Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Sesletim Eğitimi” başlıklı çalışmasıdır. Çalışmada A1 kurundan C1 kuruna kadar olan süreçte öğrencilere sunulan bütüncül yaklaşım odaklı sesletim etkinlikleri sonucunda öğrencilerin okuma, yazma ve ses hatalarının azaldığı, sesletim becerilerinin geliştiği ortaya koyulmuştur.

Alanyazına bakıldığında karaoke'nin dil öğretiminde kullanımına ilişkin çalışmalar bulunsa da Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde karaoke'den faydalanmayı inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda diğer dillerin öğretiminde ve farklı şekillerde faydalanılan karokelerden Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde çalışılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Çünkü daha önce de bahsedildiği gibi hedef dilde konuşan bir dil öğrenicisinin hata yapma kaygısını azaltmak, iletişim yeteneğini geliştirmek ve kendisini doğru bir şekilde ifade edebilmesine fırsat tanımak için telaffuz eğitimi gerekli olarak görülmektedir. Bu sayede karaoke kullanıldığında, telaffuz becerisinde nasıl bir değişikliğin olabileceği tablosu ortaya konulacaktır. Çalışmanın alana katkısının da bu saptamalar olduğu düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin telaffuz becerilerini geliştirmede karaoke kullanımının rolünü ortaya koyabilmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıda sıralanan alt amaçlara cevaplar aranmıştır:

1. Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin gerçekleştirilen karaoke uygulamaları hakkındaki görüşleri nelerdir?
2. Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin telaffuz becerilerinin geliştirilmesinde karaoke kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin şarkılarda yer alan telaffuzlara ve bunların öğrenimine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin karaoke aktivitelerinin sürekliliğine ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Çalışmanın Deseni

Çalışma, nitel araştırma yöntemi desenlerinden biri olan durum çalışması deseniyle gerçekleştirilmiştir. Durum çalışması deseni, araştırmacının bir olayı, durumu, bir ya da daha fazla kişiyi ya da olayı derinlemesine analiz ettiği bir desendir (Yin, 2009). Bu çalışma Yin'in (2009) üzerinde durduğu

dört durum çalışması türünden biri olan bütüncül tek durum desenine bağlı kalınarak gerçekleştirilmiştir. Yin'e (2009) göre bir kuramın veya yöntemin uygulaması gerçekleştirilip bunların olumlu ve olumsuz yönleri belirlenecekse bütüncül tek durum deseninden faydalanılabilir. Bu çalışmada da karaoke aktivitesini, belirli bir zaman aralığında uygulanıp buna ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemek; gözlem ve video kayıtlarıyla da derinlemesine veri toplayıp uygulamayı analiz edebilmek amaçlandığı için bütüncül tek durum desenine başvurulmuştur.

Çalışma Grubu

Çalışmanın katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme türlerinden biri olan kolay ulaşılabilir durum örneklemesinden faydalanılmıştır. Bu örneklemin seçilmesinde araştırmacılardan birinin Türkçenin ikinci dil olarak öğretildiği bir kurumda çalışması ve aktif olarak ders verdiği için doğrudan uygulama şansına sahip olması etkili olmuştur. Bu bağlamda araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin bir şehrinde ve özel bir kurumda Türkçe öğrenen 10 yabancı uyruklu öğrenci oluşturmuştur. Katılımcıların altısı kadın, dördü ise erkektir. Yaş aralıkları on altı ile otuz iki arasında değişmektedir. Tüm katılımcıların dil seviyeleri B1 olup katılımcı bireylere ait bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcılara İlişkin Bilgiler

Ülke	Katılımcı Sayısı	Dil Seviyesi
Somali	7	B1
Yemen	2	B1
Belçika	1	B1

Veri Toplama Araçları

Çalışmada veriler arasında karşılaştırmalar ve doğrulamalar yapabilmek amacıyla birden fazla veri toplama aracından faydalanılmıştır. Bununla beraber durum çalışması deseninde derinlemesine bilgi sunabilmek esas olduğu için bu yola da başvurulmuştur. Bu doğrultuda çalışmada gözlem, görüşme ve video kayıtlarından yararlanılmıştır.

Gözlem

Çalışmada veri toplamak için başvurulan araçlardan biri gözlemdir. Merriam (2013), gözlemin sistematik ve çerçevesi belirlenmiş bir araştırma sorusuna uyarlanarak güvenilir sonuçların alınmasında etkili olduğunu belirtip hassas ve kontrollü bir şekilde gerçekleştirilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Katılımcıların karaoke uygulamalarını gerçekleştirirken gösterdikleri performansları ve sürece dair ayrıntıları tespit edebilmek için gözlemden faydalanılmıştır. Araştırmacılar karaoke uygulamalarında gözlemci olarak yer alıp katılımcı gözlemler gerçekleştirmişlerdir. Gözlem formunun odak noktasında öğrencilerin süreç içerisindeki performansları yer almıştır. Bu bağlamda öğrencilerin karaoke uygulamalarında sözcükleri telaffuz etme biçimi, bireysel performansı ve öğrendiklerini beceriye dönüştürme durumları gözlem formunun boyutlarını oluşturmuştur. Ayrıca gözlem süresi, gözlemin amacı, öğrenci düzeyleri ve gözlem konusunu içeren tanımlayıcı bilgilere gözlem formunda yer verilmiştir. Önemli görülen hususlar gözlem formuna not edilerek bulgular kısmında sunulmuştur.

Görüşme

Katılımcıların karaoke uygulama sürecine ilişkin görüş ve deneyimlerini belirleyebilmek amacıyla görüşmeden faydalanılmıştır. Stringer (2014), çalışma grubunda bulunan bireylerin gerçekleştirilen uygulamaları ve bu uygulamalara ilişkin süreci kendi bakış açılarıyla anlatabilmeleri açısından görüşmenin önemli olduğunu ifade etmektedir. Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme tercih edilerek karaoke aktivitelerinin telaffuz becerisi için kullanımına ve bu sürece ilişkin katılımcı görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmede sorular esnek olup görüşmenin gidişatına göre bu sorular yeniden yapılandırılabilir (Merriam, 2013). Bu bağlamda yarı yapılandırılmış görüşme formu süreçte tercih edilmiştir. Formun hazırlanması aşamasında alanyazın taraması gerçekleştirilmiş ve uygulama da göz önünde bulundurularak formda hangi soruların yer alabileceği belirlenmeye çalışılmıştır. Forma son şeklini

verebilmek için nitel araştırma uzmanı görüşüne başvurulmuş ve formun pilot uygulaması yapılmıştır. Çalışmada kullanılması düşünülen görüşme soruları için bir öğrenci için görüşme gerçekleştirilmiş ve öğrenciden alınan cevaplar ve görüşleri belirlenmiştir. Uzman görüşü ve pilot uygulama yapılan öğrenci dönütlerine göre yarı yapılandırılmış görüşme formunda çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Buna göre ilgili formun birinci ve ikinci sorularında değişiklik yapılmazken üçüncü ve dördüncü sorularında bazı değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Örneğin formun üçüncü sorusu süreç başında “*Dinlediğiniz şarkılardaki telaffuzlar hakkında neler düşünüyorsunuz? Bunları taklit edip öğrenebildiniz mi? (Örnek?)*” şeklinde iken uzman görüşü ve pilot uygulama sonunda “*Dinlediğiniz şarkılardaki sözcüklerin telaffuz ediliş biçimi hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu telaffuz biçimlerini öğrenebildiniz mi?*” olarak değiştirilmiştir. Ayrıca bu sorunun altında “*Bildiğinizden farklı mıydı?, Yeni ifadeler öğrenebildiniz mi?*” şeklinde sondalara yer verilmiştir. Katılımcılara bilgi verilerek görüşme süreci kayıt altına alınmış; bu süreçler ise 12 ile 25 dakika arasında değişmiştir.

Video Kayıtları

Araştırmada derinlemesine bilgi toplayabilmek için video kayıtlarına da başvurulmuştur. Johnson (2015), video kayıtları aracılığıyla hem öğrencilerin sözel olmayan davranışlarının kayıt altına alınabileceğini hem de uygulama süreci hakkında ayrıntılı bilgi edinilebileceğini ifade etmektedir. Araştırmada uygulama süreci boyunca herhangi bir veri kaybı yaşamamak adına video kayıtlarından faydalanılmıştır. Bu sayede hem karaoke esnasındaki öğrenci performansları incelenmiş hem de gözlem ile toplanan veriler arasında karşılaştırmalar yapılmıştır. Süreç kayıt altına alınmadan önce her öğrenci bilgilendirilmiş ve rızaları alınmıştır. Kayıtlar deşifre edilirken görüşme formunda yer alan sorular ve gözlem formundaki boyutlar dikkate alınmıştır. Buradan hareketle bir T-Çizelge oluşturulmuştur. Objektif gözlemler ve kayıtlarda fark edilenler sol sütuna; subjektif düşünceler, uygulamalar ve fikir analizleri ise sağ sütuna not edilmiştir. Bu

çizelgenin altına ise analiz için belirlenen sonuçlar yazılmıştır. Oluşturulan sonuçlar gözlem ve görüşme formunda olduğu gibi içerik analizi ile analiz edilmiştir. Video kayıtlarının analizi sonucunda “*telaffuz, şarkı, uygulama süreci ve bireysel performanslar*” şeklinde temalar oluşturulmuştur. Oluşturulan tema ve kodlar, gözlem ve görüşme formundaki kodlarla karşılaştırılarak benzer olanlara bulgular bölümünde açıklamalar şeklinde yer verilmiştir. Video kayıtlarının analizi sırasında kullanılan T-Çizelgesi ise şu şekildedir:

Not Edilenler	Analizlerim
Fikirler ya da yargılar	

Şekil 1. Analiz için T-çizelgesi (Johnson, 2015, s. 281)

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde içerik analizinden faydalanılmıştır. Elde edilen veriler daha öncesinden belirlenen herhangi bir kategori veya kod olmadığı için içerik analizi ile analiz edilmiştir. Ayrıca analiz sonucunda ulaşılan tema ve kodlar aracılığıyla okuyucuların anlayabileceği bir biçimde sunmak amaçlanmıştır. Bu doğrultuda veri seti dikkatli bir şekilde okunarak analiz sonucunda ulaşılan tema ve kodlar altında sınıflandırılmıştır. Örneğin “*telaffuz becerisi*” isimli bir tema üretilerek bu tema altında “*sözcük, pratik*” gibi kodlara yer verilmiştir. Nitekim “*Evet. Ben şimdi Türkçede birkaç yeni kelime söylemeyi öğrendim.*” cümlesi “*telaffuz becerisi*” temasında değerlendirilmiş ve bu görüşten “*sözcük*” kodu türetilmiştir. Bulgular kısmında bu tema ve kodlara göre düzenlemeler yapılırken öğrenci görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır. Öğrencilerin görüşleri aktarılırken gerçek isimleri yerine Ö1, Ö2 ve Ö3 gibi kodlara başvurulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

Çalışmada çeşitli önlemler alınarak geçerlik ve güvenirlik sağlanmaya çalışılmıştır. İlk olarak çalışılan durumla ve katılımcılarla etkileşim uzun süreli gerçekleştirilmiştir. Böylelikle monologların uygulanması sürecinde video kayıtları yapılabilmektedir. Ayrıca veri çeşitlemesi yoluna gidilerek verilerin birbirleriyle tutarlılığına dikkat edilmiştir. Kodlamalar esnasında öznelliği engelleyebilmek için veri seti araştırmacılar tarafından farklı şekilde kodlanmıştır. Böylece kodlayıcılar arasında birlik oluşturulmaya çalışılmış ve kodlar arasındaki var olan korelasyonu belirleyebilmek için “Güvenirlik = Görüş birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) x 100” formülünden yararlanılmıştır (Miles ve Huberman, 1994). Uygulanan formül neticesinde çalışmanın güvenirliliği 0.83 olarak bulunmuştur. Miles ve Huberman (1994) çalışmanın güvenilir olarak kabul edilebilmesi için formül sonucunun 0.70 ve üzerinde olması gerektiğini ifade etmektedir. Bu bakımdan çıkan sonuç incelendiğinde çalışmanın kodlarının güvenilir olduğu görülmektedir. Son olarak çalışmanın sonuçları alanyazındaki diğer çalışmalarla benzerlik ve farklılıkları açısından uygun şekilde tartışılmıştır.

Uygulama Süreci

Dil öğretim merkezinde haftalık ders programına göre konuşma becerisi derslerinde ilgili karaoke uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Uygulama aşaması 10 öğrenciye üçer şarkı verilmesi, daha sonra iki haftalık süreç içinde haftada bir araştırmacı tarafından verilen şarkıların sınıf ortamında seslendirilmesi şeklinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı tarafından seçilen otuz şarkı 2020 yılında güncellenen ve 2021 yılında alan uzmanları tarafından dilimize çevirisi yapılan Avrupa Ortak Başvuru Metni (CEFR) içerisindeki “İşitsel-görsel kavrama” başlığı altındaki B1 seviyesi kazanımlarına yönelik olarak seçilmiştir. Bu bağlamda şarkılar belirlenip her uygulamadan bir önceki gün ilgili şarkı üzerinde konuşularak örnek uygulama yapma yoluna gidilmiştir. Katılımcılardan örnek uygulaması yapılan şarkıları bireysel olarak çalışıp uygulamaya gelmeleri istenmiştir. Uygula-

ma gününde ise araştırmacı gözetiminde her bir öğrencinin karaoke aktivitesini gerçekleştirmesi sağlanmıştır. Her öğrenciye gerekli dönütler verilerek hatalı öğrenmelerin önüne geçilmek istenmiş hem de öğrencilerin performanslarını artırmalarına katkıda bulunulmuştur. Her uygulamadan sonra telaffuzunda problem yaşanan sözcükler üzerinde durularak bunların öğrenciler tarafından içselleştirilmesi sağlanmaya çalışılmıştır.

Bulgular

Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin gerçekleştirilen karaoke uygulamaları hakkındaki görüşleri nelerdir?

Bu bölümde öğrencilerin gerçekleştirilen karaoke uygulamalarına ilişkin görüşlerine ve gözlem verilerine yer verilmiştir. Bu bağlamda ortaya çıkan bulgular şu şekilde olmuştur:

Tablo 2. Gerçekleştirilen Karaoke Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Tema	Kod	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10
Karaoke Uygulamalarının Niteliği	Eğlenceli aktivite	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	Öz güven verici	*	*		*	*		*		*	*
	Okuma becerisini destekleyici	*	*		*	*	*		*	*	

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların karaoke uygulamalarına yönelik olarak farklı görüşlerinin olduğu görülmektedir. İlk olarak katılımcıların karaoke uygulamalarını eğlenceli birer aktivite olarak değerlendirdikleri ve süreçte güzel zamanlar geçirdikleri tespit edilmiştir. Bununla ilgili olarak

Ö6 “Çok eğlenceliydi. Okuyorsunuz, görüyorsunuz.” şeklinde görüşünü bildirerek karaoke uygulamasının çok duyuya hitap edebildiğini ifade etmiştir.

Tablo 2’ye bakıldığında katılımcıların karaoke uygulamalarının öz güveni artırıcı bir niteliğe sahip olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Katılımcılardan Ö5 “Faydaları benim için çok. Çünkü benim öz güven yoktu. Şimdi herkesin önünde rahat rahat şarkı söyleyebilirim. Her şeyi yapabiliyim.” şeklinde görüşünü paylaşarak süreç öncesinde hedef dili konuşma konusunda kaygılar yaşadığını ama karaoke uygulaması ile öz güven kazanarak artık dille ilgili her şeyi daha rahat ifade edebileceğini vurgulamıştır.

Veriler incelendiğinde katılımcıların, karaokenin okuma becerisini destekleyici bir işlevinin bulunduğunu ifade ettikleri belirlenmiştir. Bununla ilgili olarak Ö2 “Okumaya faydası oluyor. Ben çok sevdim.” görüşlerini belirtmiş ve karaokenin aynı zamanda okuma becerisinde de rol oynadığını ifade etmiştir.

Gözlem verileri incelendiğinde öğrenci görüşleriyle benzer saptamalar olduğu görülmektedir. Karaoke öncesinde bazı öğrencilerin çekimser kaldığı, fakat karaoke sırasında ve sonrasında öğrencilerin birbirlerinden destek alarak performanslarını rahatlıkla sergiledikleri gözlemlenmiştir. Özellikle karaoke uygulaması için verilen şarkıların Arap kökenli öğrencilerin okumalarında olumlu etki bıraktığı gözlem verilerinden anlaşılmaktadır.

Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin telaffuz becerilerinin geliştirilmesinde karaoke kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?

Bu bölümde, öğrencilerin gerçekleştirilen karaoke uygulamalarının telaffuz becerisini geliştirmedeki rolüne ilişkin görüşlerine, gözlem verilerine ve video kayıtlarına yer verilmiştir. Bu bağlamda ortaya çıkan bulgular şu şekilde olmuştur:

Tablo 3. Karaokenin Telaffuz Becerisi Üzerindeki Rolüne İlişkin Öğrenici Görüşleri

Tema	Kod	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10
Karaokenin Telaffuz Becerisi Açısından İşlevi	Yeni sözcük öğrenimi	*		*		*	*	*			*
	Konuşma pratiği		*	*			*		*	*	*
	Dinlemenin avantajları			*	*	*	*	*		*	*
	Sözcük benzerliği	*	*	*					*		*

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların karaokenin telaffuz becerisi üzerindeki rolüne ilişkin çeşitli görüşler belirttikleri görülmektedir. Gerçekleştirilen uygulamaların telaffuz becerisi kazandırmada çok önemli bir rolü olduğunu belirten katılımcılar, öncelikle karaokenin yeni sözcük öğrenmede ve bunların telaffuzunu kavrayabilmede kolaylık sağladığını ifade etmişlerdir. Örneğin Ö7 “*Karaoke sayesinde telaffuzum çok iyi oldu. Eskiden yanlış söylediyimi bilmiyordum. Dinledim ve şaşırdım. Yeni kelimeler öğrendim. Merak ettim ve baktım.*” ifadelerini paylaşarak karaoke uygulaması sayesinde önceden doğru bildiği şeyin yanlış olduğunu fark ettiğini, doğrusunu öğrenebildiğini ve bu sayede sözcük hazinesini de zenginleştirebildiğini vurgulamıştır.

Katılımcılar bu uygulamalarda sık konuşma pratiği yapma olanağı bulduklarını belirterek bu durumun da doğrudan telaffuz becerisini geliştire-

bildiği üzerinde durmuşlardır. Belirtilen duruma örnek olarak Ö10 “*Ben akşama kadar “Maşallah” şarkıyı dinledim. Evde pratik yaptım. Kulaklıkla dinledim.*” cümlelerini sarf etmiş ve dinlediği şarkıya örnek vererek pratik yaptığını, bunun da telaffuz becerisinde olumlu bir rol üstlendiğini belirtmiştir.

Karaoke uygulamalarını gerçekleştiren katılımcıların üzerinde durdukları bir diğer husus ise dinleme becerisine yönelik olmuştur. Şarkı sözlerini hem okuyup hem de şarkıyı dinlemenin sözcükleri benimsemeye kolaylık sağladığını bildiren katılımcılar, böylelikle şarkıları daha rahat seslendirebildiklerini de vurgulamışlardır. Nitekim Ö6 “*Telaffuz için çok faydalı. Çünkü hem dinliyorsunuz hem de kelimeler yazıyor. O yüzden hemen takip ediyoruz ve söylüyoruz.*” görüşüyle karaokenin hem okumaya hem de dinleme olanak vermesi sayesinde sözcükleri doğru telaffuz edebilmeyi görebildiklerini ve bunları doğru seslendirebildiklerini vurgulamıştır.

Katılımcılar karaokede yer alan sözcüklerin kendi dillerinde yer alan sözcüklere benzediği üzerinde de durarak bu benzerliğin sözcükleri telaffuz edişi kolaylaştırdığını ifade etmişlerdir. Örneğin Ö4 “*Çok pratik yaptım. Önceden gördüğüm kelime vardı. Aşk. Bunu ben farklı telaffuz ediyordum. Çünkü Arapçada eşk diye okuyoruz. Ama şimdi öğrendim.*” sözleriyle kendi ana dilindeki sözcük benzerliğinin başlangıçta yanlış telaffuza sebebiyet verse de daha sonrasında bu benzerlik sayesinde sözcüğü daha rahat telaffuz edebildiğini belirtmiştir.

Gözlem verilerine bakıldığında özellikle Arap kökenli öğrencilerin kelimeleri telaffuz ederken Türkçeye Arapçadan geçmiş kelimeleri tespit edip karşılaştırma yaptıkları, bunu araştırmacıyla da paylaştıkları görülmektedir. Ayrıca bazı öğrencilerin sınıf dışında duydukları Türkçe kelimelerin doğru yazılışlarını karaoke uygulaması sonrasında fark ettikleri de verilerden saptanmıştır. Bununla beraber video kayıtları incelendiğinde öğrencilerin sözcükleri doğru telaffuz edebilmek için gayret gösterdikleri ve süreç ilerledikçe seslendirilen sözcüklerin doğruluk oranının da arttığı

görülmüştür.

Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin şarkılarda yer alan telaffuzlara ve bunların öğrenimine ilişkin görüşleri nelerdir?

Bu bölümde, öğrencilerin gerçekleştirilen karaoke uygulamalarında yer alan şarkılardaki telaffuz biçimleri ve bunların öğrenimine ilişkin görüşlerine ve video kayıtlarına yer verilmiştir. Bu bağlamda ortaya çıkan bulgular şu şekilde olmuştur:

Tablo 4. Öğrencilerin Şarkılarda Yer Alan Telaffuzlara ve Bunların Öğrenimine İlişkin Görüşleri

Tema	Kod	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10
Şarkıların Telaffuz Üzerindeki İşlevi	Sözcük tekrarı	*			*	*		*		*	
	Telaffuzun kolaylaşması	*	*	*		*	*		*		*
	Yeni ifadeler keşfedilme		*	*	*		*	*	*	*	*

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların karaoke uygulamalarında yer alan şarkıların sözleri ve bunların telaffuz ediliş biçimiyle ilgili farklı görüşler paylaştıkları görülmektedir. Katılımcılar öncelikle şarkılarda duydukları sözcüklerden bazılarını önceden de bildikleri için tekrar etme şansına sahip olduklarını ve şarkı içerisinde de nasıl seslendirildiğini görebildiklerini paylaşmışlardır. Bu durumla ilgili olarak Ö1 “Evet, çok yeni kelime öğrendim. Mesela şu çok ilginç geldi. ‘Acıyıp geçtik.’ Orada zarf vardı.

Biz onu önceden öğrendik. Şimdi tekrar görmüş oldum. Bir de mecaz çok var. Bu yüzden faydalı oldu.” cümleleriyle dinledikleri ve seslendirdikleri şarkılar sayesinde önceden bildiği bir yapıyı tekrar görebildiğini ve bu durumun da kendisine katkı sağladığını belirtmiştir.

Katılımcılar dinledikleri şarkıların telaffuz becerisini kolaylaştırdığını belirterek bu sayede sözcüklerin farklı telaffuz biçimlerini de görebildikleri üzerinde durmuşlardır. Örneğin Ö8 “*Keşke önceden şarkı söyleseydim. ‘İki gözüm iki çeşme’ bu sözün anlamına baktım. Ben çok sevdim. Yavaş bir şarkıydı. Bu kolay oldu.*” görüşleriyle dinlediği şarkı türünün telaffuzu kavrayabilme noktasında kendisine yardımcı olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 4’e bakıldığında katılımcıların büyük bir çoğunluğunun karaoke uygulamalarının kalıp sözleri ve yeni ifadeleri keşfetme fırsatı tanıdığını belirttikleri görülmektedir. Bu sayede yeni yapıları özümseyebildiklerini ifade ederek mecaz kullanımları da görebildiklerini paylaşmışlardır. Bu durumla ilgili olarak Ö2 “*Yeni kelimeler var. Mesela ‘Dualar eder insan mutlu bir omur için’. Mesela ‘Bu şarkı kalbim tek sahibine ömürlük yârime. Sensin bana gülüşün.’ Ben artık bu kelimeleri çok iyi biliyorum. Öğretmen bize şarkıları tek tek gönderdi. Biz onu çok iyi söyledik. Ben otelde hep dinledim. Mesela ‘felaket felaket’. Bu kelimeleri hiç unutmuyorum.*” görüşleriyle karaoke uygulamasındaki şarkılarda yer alan ifadelerin sözcük hazinelerine yeni yapılar kazandırdığını belirtmiştir.

Video kayıtları incelendiğinde öğrencilerin hedef dildeki mecaz söylemlere henüz alıştıkları bu seviyede, kelimelerin telaffuz edilişinin karaoke uygulaması sonrasında daha hızlı ve etkili olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca gözlem verilerine bakıldığında öğrencilerin şarkı ezberlerken öğrendikleri kelimeleri kendi istekleriyle ders dışı diğer etkinliklerde de kullandıkları gözlemlenmiştir. Öğrencilerin karaoke öncesinde öğrendikleri dil bilgisel çıktılarını karaoke sayesinde pekiştirdikleri, bunu uygulamaya geçirdikleri, ders dışında birbirleriyle sohbet ederken kullandıkları tespit edilmiştir.

Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin karaoke aktivitelerinin süreklili-

ğine ilişkin görüşleri nelerdir?

Bu bölümde, öğrencilerin gerçekleştirilen karaoke uygulamalarının sürekliliğine ve gerçek yaşama yansımalarına ilişkin görüşlerine, gözlem verilerine ve video kayıtlarına yer verilmiştir. Bu bağlamda ortaya çıkan bulgular şu şekilde olmuştur:

Tablo 5. Karaoke Uygulamasının Devamlılığı ve Hayata Yansımalarına Yönelik Görüşler

Tema	Kod	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10
Uygulamaların Gerçek Yaşama Yansımaları	Karaokenin öğrenme sürecinde kullanımı	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	Sosyal yaşamda kullanım bilinci	*			*	*		*	*	*	*

Tablo 5 incelendiğinde karaoke uygulamasına katılan tüm katılımcıların karaokenin kazandırdıklarından dolayı uygulamanın devamı istedikleri görülmektedir. Örneğin Ö10 karaoke uygulamasının sürekliliğine ilişkin olarak “*Evet, ben istiyorum. Evde ve sınıfta çok eğlendik. Mikrofon kullandık. İlk kez kullandım. Bu çok iyi hissettirdi.*” cümlelerini paylaşmış ve bu uygulamanın kendisine kazandırdıklarına değinerek sonraki süreçte de devam etmesi gerektiği üzerinde durmuştur.

Katılımcılar gerçekleştirilen karaokelerin hem gerçek yaşam becerisine dönüşmesi hem de potansiyel katkıları üzerinde de durmuşlardır. Bu durumla ilgili olarak Ö1 “*Ben çok sevdim. Çünkü yeni kelimeler öğreniriz ve Türkler gibi konuşabiliriz. Kültüre çok faydası olduğunu söyleyebilirim. Biz zaten her zaman sınıfta eğleniriz. Karaoke de devam etsin. Benim ilk şarkıla-*

rım bu sayede oldu.” görüşlerini ileterek ilk Türkçe şarkılarını bu sayede öğrenebildiğini ve uygulamaların devam etmesi halinde telaffuzlarının gelişip hedef dili daha rahat konuşabileceklerini bildirmiştir.

Gözlem notlarına bakıldığında öğrencilerin tamamının karaoke uygulamasından önce oldukça heyecanlandıkları, ancak hiçbirinde uygulamaya karşı herhangi bir önyargı taşımadıkları, uygulama sırasında öz güvenlerinde olumlu bir artış olduğu, uygulama sonrasında da karaoke uygulamasının devamını istedikleri belirlenmiştir. Ayrıca video kayıtlarında öğrencilerin bu uygulamadaki telaffuz biçimlerini uygulama sonlarına doğru iyice benimseyebildikleri saptanmıştır.

Sonuç ve Tartışma

Çalışmada Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde telaffuz becerisini geliştirmede karaoke kullanımının rolünü ortaya koyabilmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda ilk olarak karaoke uygulamalarının niteliği teması altında, eğlenceli aktivite, öz güven verici ve okuma becerisini destekleyici kodlarına ulaşılmıştır. Katılımcılar karaoke uygulamalarını eğlenceli bularak sürece motive olmada olumlu katkılarının olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca öz güven gelişimine fırsat tanıdığı ve okuma becerisine de olumlu katkılarının olduğunu ifade etmişlerdir. Murad, Wang, Turnbull ve Wang (2018), yabancı dil öğreniminin seviyesini karaoke uygulaması ile artırmaya çalıştıkları çalışmanın sonucunda, doğal konuşmayı geliştirebilmek için gerçekleştiren karaoke uygulamalarının öğrenciler tarafından eğlenceli ve eğitim potansiyeli açısından olumlu sonuçlara ulaşılmıştır. Ayrıca Nipattamanon (2018), İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerin konuşma becerilerini geliştirebilmek için İngilizce pop şarkılarından faydalandığı çalışmanın sonucunda, öğrencilerin bu uygulamaları rahatlatıcı ve eğlenceli buldukları sonucuna ulaşmıştır. Abdullah ve Hussin (2019), animasyonlu karaokelerin sözcük öğrenimi üzerindeki rolünü belirlemeye çalıştıkları araştırmada karaokelerin öğrencilerin öz güvenini artırdığı ve bu sayede dil öğrenimine motive olabilmeyi kolaylaştırdığı sonucuna ulaş-

mışlardır. Collin ve Owain (2015) de İkinci dil olarak İngilizce öğretimi sürecindeki karaoke uygulamalarından sonra öğrencilerin daha enerjik, daha az çekingen ve daha özgüvenli olduklarını tespit etmişlerdir. Bu çalışmada diğerlerinden farklı olarak karaokelerin öğrencilerin okuma becerilerine de olumlu katkılarının olduğu ve okumayı kolaylaştırdığı sonucuna da ulaşılmıştır. O halde Türkçenin ikinci dil olarak öğretimi sürecinde öğrencilerin öğrenme ortamında kendisini rahat hissedebilmesi, öz güvenli hareket edebilmesi ve öğrenme sürecine motive olarak okuma becerisini geliştirebilmesi için karaokelerden faydalanılabileceği, bahsi geçen çalışmalar ve bu çalışmanın sonucundan anlaşılmaktadır.

Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin telaffuz becerilerinin geliştirilmesinde karaoke kullanımına ilişkin görüşlerinin incelenmesi çalışmanın alt amaçlarından birisidir. İncelenen bu alt amaçta ‘karaokenin telaffuz becerisi açısından işlevi’ teması altında tespit edilen kodlara göre karaokenin telaffuz becerisini kazandırabildiği, yeni sözcükler ve bunların telaffuzunu öğretebildiği, dil pratiği yapmaya olanak tanıdığı ve dinleme becerisini geliştirebildiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Akbulut (2021) Bosna Hersekli öğrencilerin sesli okuma etkinliklerinde yaptıkları hataların giderilmesi amacıyla öncelikle sesbirimlerinin tespiti, daha sonrasında ise Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan okuma metinlerinin Türkçenin sesletimi edinimine olan etkisini tespit etmiştir. İlgili çalışmada ortaya konulan sesletim hatalarının giderilmesi amacıyla öğrencilerin şarkı, ses kaydı gibi çeşitli işitsel materyallerle desteklenmeleri önerilenler arasındadır. Athanasopoulos ve diğerleri (2017) sanal gerçeklik ve 3B sesini kullanarak karaoke uygulaması geliştirdikleri çalışmalarında karaokelerin işitsel-görsel özelliği sayesinde öğrencilerin telaffuz becerilerinin geliştirilebileceği sonucuna ulaşmışlardır. Murad ve diğerleri (2018) ise bir şarkıcının videosundan, çevirisi yapılmış şarkı sözlerinden ve oyunlaştırılmış karaoke uygulamalarından faydalanarak gerçekleştirdikleri çalışmalarında karaokelerin telaffuzu geliştirici bir yapısının olduğunu ve yeni sözcük öğ-

renimine olanak sağladığını belirlemişlerdir. Erten (2015) karaokelerin dil pratiği yapmaya fırsat vererek gerçek yaşam deneyime olanak sağlayabileceğini belirtmektedir. Böylelikle öğrencilerin yaratıcılığının artabileceğini ve karaokelerin aynı zamanda video kaydına dönüştürülmesi durumunda didaktik etkilerinin güçlenebileceğini vurgulamaktadır. Rengifo (2009), İngilizce öğrenen yetişkin bireylerin karaoke aracılığıyla telaffuzunu geliştirmeyi amaçladığı çalışmada, karaokeler aracılığıyla öğrencilerin dil pratiği yapabildiği ve dili öğrenerek anlamlı zaman geçirebildiği sonucuna ulaşmıştır. Böylece bu pratiklerin dil öğrenmeye öğrencileri teşvik ettiğini belirlemiştir. Bakaric, Mesic ve Prskalo (2020), katılımcıların şarkı dinlemeyi sevdiğileri için karaoke uygulamalarında da istekli davrandıklarını ve bu durumun dinleme pratiği yapmaya fırsat verdiği sonucuna ulaşmışlardır. Bu sayede katılımcıların dinleme becerilerinde gelişme olduğu ve motivasyonlarının artması sayesinde sözcüklerinin telaffuzlarını dinleyerek öğrenebildikleri sonucuna ulaşmışlardır. Lin (2010) ise şarkı söyleme aktivitelerinin öğrencilerin dinleme becerisini geliştirdiğini ve böylelikle telaffuz becerilerinin ilerlemesinde katkıda bulunduğunu ifade etmiştir. Bu çalışmada diğerlerinden farklı olarak karaoke uygulamalarında öğrencilerin kendi dilleri ile Türkçede ortak kullanılan sözcükleri keşfettikleri ve bu durumun da telaffuz etmeyi kolaylaştırdığı tespit edilmiştir. O halde Türkçenin ikinci dil olarak öğretimi sürecinde, öğrencilerin pratik yaparak dinleme becerisini geliştirebilmesi, yeni sözcükler öğrenerek bunların telaffuzunu kavrayabilmesi ve ortak sözcüklerden yola çıkarak sözcüklerin telaffuz edilmiş biçimini öğrenebilmesi için karaoke uygulamalarından faydalanılabileceği bahsi geçen çalışmalar ve bu çalışmanın sonuçlarından anlaşılmaktadır.

Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin şarkılarda yer alan telaffuzlara ve bunların öğrenimine ilişkin görüşlerinin incelendiği alt amacın şarkıların telaffuz üzerindeki işlevi teması altında yer alan kodlara göre öğrencilerin önceden bildikleri sözcükleri karaoke uygulaması ile tekrar ederek telaf-

fuzlarını kavrayabildikleri, bu şarkıların telaffuzu kolaylaştırdığı ve şarkılarda yer alan kalıp sözleri ve mecazlı söyleyişleri keşfetmeye fırsat tanıdığını belirttikleri tespit edilmiştir. Rengifo (2009), öğrencilerin çok fazla sözcük bilmeseler de karaoke şarkılarında bildikleri sözcükler olduğunda bunları tanıyabildiklerini ve tekrar edebildiklerini tespit etmiştir. Bu durumun da sözcüklerin telaffuzunu öğrenebilmelerine olanak tanıdığını saptamıştır. Murad ve diğerleri (2018), gerçekleştirdikleri çalışmada şarkıların tekrarlayıcı olmasının öğrenmeyi kolaylaştırdığını ve sözcüklerin akılda kalmasını sağladığını belirlemişlerdir. Ayrıca şarkılarda yer alan akustik ipuçlarının sözcükleri ve telaffuzunu hatırlamayı kolaylaştırdığı sonucuna ulaşmışlardır. Erten (2015) ise karaokelerde sadece şarkı söylenmediğini, temel dil becerilerinin ve alt becerilerinin de işe koşulduğunu ifade etmiştir. Bu nedenle şarkıların özenle seçilmesi ve öğrencilerin dil gelişimine hizmet etmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu çalışmada ise diğerlerinden farklı olarak öğrencilerin karaokelerdeki şarkılarda farklı söz kalıplarını ve mecazlı söyleyişlerini keşfettikleri sonucuna ulaşmışlardır. Bu sayede öğrencilerin dilin ince ve zengin yapılarını tanıma olanağı buldukları belirlenmiştir. O halde Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde karaokeden faydalanırken şarkılarda yer alan sözcüklerin tekrar edilerek öğrenilmeye ve telaffuz edilmeye uygun bir yapısının olması ve şarkıların Türkçedeki söz kalıpları ile mecazlı söyleyişleri içermesi gerektiği çalışma sonuçlarından anlaşılmaktadır.

Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin karaoke aktivitelerinin sürekliliğine ilişkin görüşlerinin incelendiği alt amacın uygulamaların gerçek yaşama yansımaları teması altında karaokelerin devam etmesi ve gerçek yaşam becerisine dönüşmesiyle ilgili kodlara ulaşılmıştır. Öğrenciler karaokenin telaffuz becerisi ile diğer kazanımlarından dolayı devam etmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Athanasopoulos ve diğerleri (2017), her bir öğrenci için uyarlanmış telaffuz değerlendirmeleri yapılabilmesi gibi çeşitli pedagojik koşulları denemek, işitsel ve görsel biçimlerin birleştirilerek telaffuz

değerlendirmesine ek olarak öğrencilerin düzeltici geri bildirim algısını da iyileştirebilmek için karaoke uygulamalarının süreklilik arz etmesi gerektiğini belirtmektedir. Lee (2011) ise öğrencileri zorlayıcı ifadeler ve mecazların kavratılması için karaoke uygulamaların geliştirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca geleneksel yüz yüze sınıf ortamında mümkün olmayan kendi hızında öğrenme ve bireyselleştirilmiş öğretim için fırsatlar yaratılabilmesi için karaokelerden ilerleyen süreçte de faydalanılmasının önemli olduğunu belirtmiştir. Shaffer (2004), şarkı temelli dil öğretiminin öğrencilerin dilsel işlevlerine fayda sağladığı için müfredata dâhil edilmesi gerektiğini iddia etmiştir. Abbott (2002) ise müzik etkinliklerinin (dinleme öncesi, dinleme ve dinleme sonrası) öğretmen tarafından öğrenme sürecine dâhil edilmesinin öğrencilerin öğrenme hedeflerine ulaşmalarına ve bunları gerçek yaşamda kullanabilmelerine yardımcı olacağını vurgulamıştır. Çalışma sonuçlarından da anlaşılacağı üzere Türkçenin ikinci dil olarak öğretimi sürecinde öğrencilerin hem telaffuz becerilerini geliştirebilmek hem de edindikleri becerileri gerçek hayata uyarlayabilmelerini sağlayabilmek için karaoke uygulamasından faydalanılabileceği görülmektedir.

Tüm bu araştırmalar ve araştırmada ulaşılan sonuçlardan yola çıkılarak Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde telaffuz becerisini geliştirebilmek için karaokelerden faydalanmak ile ilgili şu öneriler sunulabilir:

- Öğrencilerin yeni sözcükler ile bu sözcüklerin telaffuzunu öğrenebilmeleri ve bunu kalıcı hale getirebilmeleri için karaokelere başvurulmalıdır.
- Öğrencilerin bol pratik ve tekrar yaparak telaffuz becerilerini geliştirebilmeleri için öğrenme ortamlarına karaoke dâhil edilmelidir.
- Alan uzmanları tarafından her seviye için uygun bir şarkı listesi hazırlanarak öğrencilerin bu şarkılarda yeni sözcük ve yapıları keşfetmesine olanak tanınmalıdır.

- Öğrencilerin öğrenme önündeki psikolojik engeller ortadan kaldırılarak karaoke sürecinde edindikleri bilgi ve becerileri gerçek yaşam becerisine dönüştürmelerine yardımcı olunmalıdır.
- Karaoke'lerin içerikleri düzeye uygun biçimde oluşturularak öğrencilerin konuşma becerilerinin yanında okuma ve dinleme becerilerinin gelişimine de katkıda bulunulmalıdır.

Çıkar Çatışması ve Etik Bildirimi

Çalışmada çıkar çatışmasına yol açacak herhangi bir husus bulunmadığını ve araştırmanın tüm süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu beyan ederim.

Kaynakça

- [1] Abbott, M. (2002). Using music to promote L2 learning among adult learners. *TESOL Journal*, 11(1), 10-17.
- [2] Abdullah, M. A. R. & Hussin, S. (2019). The impact of animated karaoke on vocabulary acquisition among Japanese language learners in Malaysian universities. *Indonesian Journal of EFL and Linguistics*, 4(1), 2527-5070.
- [3] Archibald, J. (2012). Developing natural and confident speech: drama techniques in the pronunciation class. In P. Avery & S. Ehrlich (Eds.), *Teaching American English Pronunciation*. New York: Oxford University Press.
- [4] Akbulut, B. (2021). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Okuma Metinlerinin Türkçenin Sesletimi Edinimine Etkisi (Bosna Hersek Örneği)*. (Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bartın.
- [5] Athanasopoulos, G., Hagihara, K., Cierro, A., Guérit, R., Chatelain, J., Lucas, C. & Macq, B. (2017). 3D immersive karaoke for the learning of foreign language pronunciation. *2017 International Conference on 3D Immersion (IC3D)*, 1-8. doi: 10.1109/IC3D.2017.8251915.

- [6] Bakaric, M. B., Mesic, K., & Prskalo, L. N. (2020). The prospects of karaoke as a teaching method in primary education. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 19(4), 111-122.
- [7] Bodorik, M. (2017). Teaching English pronunciation by non-native teachers as seen by Slovak teachers. *Journal of Language and Cultural Education*, 5(3), 157-174.
- [8] Boylu, E. (2021). *Kuramdan uygulamaya Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme* (3. Bs.). Ankara: Pegem Akademi.
- [9] Collin, D. & Owain, L. (2015). Utilizing karaoke in the ESL classroom: The Beatles. *A Journal of the Texas Council of Teachers of English Language Arts*, 45(1), 32-36.
- [10] Darcy, I. (2018). Powerful and effective pronunciation instruction: How can we achieve it? *The CATESOL Journal*, 30(1), 13-45.
- [11] Emiroğlu, S. & Pınar, F. N. (2013). Dinleme becerisinin diğer beceri alanları ile ilişkisi. *Turkish Studies*, 8(4), 769-782.
- [12] Ermağan, E. (2021). Kendi kendine Türkçe öğrenme kitaplarında telaffuz öğretimi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, Ö10, 214-237. DOI: 10.29000/rumelide.1011393.
- [13] Erten, İ. H. (2015). Using karaoke in language classrooms: Exploring potentials and prospects. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 199, 589-596.
- [14] Güneş, F. (2014). *Türkçe öğretimi yaklaşım ve modeller*. Ankara: Pegem Akademi.
- [15] İnce, B. (2019). *Eylem odaklı yaklaşım ve konuşma becerisi*. Asuman Akay Ahmed ve Aslı Fişekçioğlu (Ed.), *Dil kullanıcısı bağlamında kuramdan uygulamaya Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi içinde* (s. 189-201). Nobel Yayıncılık.
- [16] Karagöl, E. (2021). Çocuklara Türkçe Öğretimi. Önder Çangal ve M. Emre Çelik (Ed.), *Çocuklara Türkçe Öğretimi içinde* (s. 231-260). Nobel Yayıncılık.

- [17] Lee, C. Y. (2011). *Attitudes toward multimedia (karaoke) and popular culture when learning English as a foreign language in Taiwan*. (Unpublished doctoral dissertation), University of Northern Colorado, Colorado.
- [18] Lin, H. Y. (2010). *A study on the effect of English song instruction on listening comprehension for EFL junior high school students*. MA Thesis, National Hanghua University of Education Fulfillment of the Requirement for the Degree of Master of Arts.
- [19] Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (Çev. S. Turan). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- [20] Miles, M. B. & Huberman, M. A. (1994). *An expanded sourcebook qualitative data analysis*. London: Sage Publication.
- [21] Morris, H. & Smith, S. (2011). *33 ways to help with spelling*. New York: Routledge.
- [22] Murad, D, Wang, R., Turnbull, D. & Wang, Y. (2018). SLIONS: A karaoke application to enhance foreign language learning. *MM '18: Proceedings of the 26th ACM international conference on Multimedia içinde* (pp. 1679–1687). Seoul.
- [23] Nipattamanon, J. (2018). Utilizing English pop songs with karaoke application among young adults to enhance connected speech production. *The New English Teacher, 12*(2), 15-31.
- [24] Rengifo, A. R. (2009). Improving pronunciation through the use of karaoke in an adult English class. *Profile Issues in Teachers Professional Development, 11*, 91-106.
- [25] Shaffer, D. E. (2004). The Effectiveness of song-based EFL instruction at the tertiary level. *STEM Journal, 5*(2), 83-100.
- [26] Stringer, E. T. (2014). *Action research* (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- [27] Şenyiğit, Y. & Okur, A. (2019). Yabancılara Türkçe öğretiminde konuşma becerisi ve telaffuz eğitimi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 52*, 519-549.

- [28] Tekin, G. (2020). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Sesletim Eğitimi*. (Doktora Tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bolu.
- [29] Yalçın, S. K. & Şengül, M. (2007). Dilin iletişim süreci içerisindeki rolü ve işlevleri. *Turkish Studies*, 2(2), 749-769.
- [30] Yin, R. K. (2009). *Case study research- design and methods* (4th Ed.). California: SAGE Publications.

Extended Abstract

Pronunciation is a component of speaking skill that requires correct vocalization of sounds as well as emphasis and intonation while speaking. In other words, it is possible to define the pronunciation as “making the sounds accurately, clearly and comprehensibly with the help of various speech tools, with the help of timing and sound quality by adhering to the elements such as intonation, emphasis, gesture, mimics” (Armağan, 2021: 226). Pronunciation, which is an important component in mother tongue teaching, is also seen as necessary for a correct speaking skill in foreign language teaching. Archibald (2012) states that language learners may feel nervous and afraid of making mistakes if they are not trained in pronunciation. However, he emphasizes that if individuals understand the pronunciation of the words they will use well and can put it into practice, they can both gain self-confidence and express the words they learn more easily. Because pronunciation has an active role in understanding what is spoken (Bodorik, 2017) and is related to all skill areas (Darcy, 2018). As a matter of fact, the ability of language learners to develop an accurate pronunciation skill in teaching Turkish as a second language makes it easier for them to express themselves and understand what they say. But, in language teaching, there is usually not enough time for pronunciation training due to lack of time, lack of materials or various methods and techniques (Şenyigit & Okur, 2019). Nonetheless, as mentioned, qualified pronuncia-

tion activities are needed in order to be able to communicate well.

It is important to attract and direct students' attention, as the basic actions of pronunciation training are listening, distinguishing, identifying, repeating and finally pronunciation. The most well-known exercise type in these trainings is the "mirror exercise", and the language learner is expected to perform movements just like a dancer. Mirror is one of the oldest and most effective ways for the individual who is trying to perform new mouth and facial movements that are not included in their own language. Considering the developing technology, karaoke is today's "mirror exercise" and embodies all the benefits of this exercise (Athanasopoulos, Hagihara, Cierro, & Guérit, 2017). In this respect, karaoke is considered as an important and multi-stimulant activity that appeals to various senses, which can relieve language learners' pronunciation concerns in the target language. Likewise, in teaching Turkish as a second/foreign language, language learners can imitate various mouth and facial movements by catching the rhythm and melody of the language by using karaoke in their pronunciation training. In this way, the permanence of what is learned can be ensured through the practice that is fun, by doing and experiencing.

Looking at the literature, although there are studies on the use of karaoke in language teaching, no study has been found that examines the use of karaoke in teaching Turkish as a second language. It is thought that it is important to work on teaching Turkish as a second language from karaoke, which is used in the teaching of other languages and in different ways. The aim of the study is to reveal the role of using karaoke in improving the pronunciation skills of students learning Turkish as a second language. The study was carried out with the case study pattern, which is one of the qualitative research method designs. This study was carried out by adhering to the holistic single case design, which is one of the four case studies of Yin (2009). Easily accessible case sampling, which is one of the purposeful sampling types, was used to determine the participants of

the study. In this context, the study group of the research consisted of 10 foreign students learning Turkish in a city in Turkey and in a private institution. In the study, more than one data collection tool was used in order to make comparisons and validations between the data. In addition to this, this method was also used since it is essential to provide in-depth information in the case study design. In this direction, observation, interview and video recordings were used in the study. Content analysis was used to analyze the obtained data. The data obtained was subjected to content analysis since there was no category or code determined beforehand.

When the data were examined, it was determined that the participants had various opinions about karaoke applications. It was determined that the participants found the karaoke applications fun and had a good time in the process. In addition, it was determined that the participants stated that karaoke applications have a self-confidence-increasing feature. Expressing that karaoke directly contributes to the reading skill, the participants stated that the practices performed have a very important role in gaining pronunciation skills. The participants stated that they had the chance to practice frequently in these applications and emphasized that this situation also directly improved their pronunciation skills. The participants, who stated that both reading the lyrics and listening to the song made it easier for them to adopt the words, also emphasized that they could sing the songs more comfortably. In addition, they emphasized that the words in karaoke are similar to the words in their own language and stated that this similarity makes it easier to pronounce the words. In addition, they shared that they had the chance to repeat some of the words they heard in the songs because they knew beforehand, and they could see how they were sounded in the song. The participants stated that the songs they listen to facilitate their pronunciation skills and emphasized that they can see the different pronunciation forms of the words. Considering the observation notes, it was determined that all of the students were quite excited before

the karaoke application, but none of them had any prejudices against the application, there was a positive increase in their self-confidence during the application, and they wanted the karaoke application to continue after the application. In addition, in the video recordings, it was determined that the students were able to adopt the pronunciation styles in this application well towards the end of the application.

In this study, it is aimed to reveal the role of karaoke use in improving pronunciation skills in teaching Turkish as a second language. For this purpose, firstly, fun, self-confidence and reading codes were reached under the theme of karaoke applications. Participants found the karaoke practices fun and stated that they contributed positively to the process of being motivated. They also stated that it provides an opportunity to develop self-confidence and contributes positively to reading skills. Murad, Wang, Turnbull, and Wang (2018), as a result of the study they tried to increase the level of foreign language learning with the application of karaoke, achieved positive results in terms of fun and educational potential for the students of karaoke applications, which are performed to improve natural speech. According to the codes under the theme of pronunciation skill, it has been determined that karaoke can gain pronunciation skills, teach new words and their pronunciation, enable language practice and improve listening skills.

Based on all these research and the results obtained in the research, the following suggestions can be made about using karaoke in order to improve pronunciation skills in teaching Turkish as a second language:

- Karaoke should be used so that learners can be involved in the process in a self-confident manner by making learning environments more enjoyable.
- Karaoke should be used so that learners can learn new words and the pronunciation of these words and make it permanent.
- Karaoke should be included in the learning environment so that learners can improve their pronunciation skills with plenty of practice and repetition.

- A list of songs suitable for each level should be prepared by field experts, allowing learners to discover new words and structures in these songs.
- Students should be helped to transform the knowledge and skills they acquired during the karaoke process into real life skills by removing the psychological barriers to learning.
- The content of karaokes should be created in accordance with the level, and it should contribute to the development of reading and listening skills as well as speaking skills of learners.